

ved Fæstledighed at bortfæste til-hvem han vil, saa hjælper det sandeligen kun lidet, at man alene for det Tilfælde, at han vil sælge, forbyder ham at bruge denne Magt. Til Slutningen bliver man dog i disse Forhold reduceret til fornemmelig at stole paa Gudsbestynderens Humanitet, og, vil man gjøre noget Mere, saa kan man ikke gjøre Andet, end hvad Udvalgets Majoritet har gjort, nemlig søge at støtte hin Humanitet ved tillige at give Besidderen en privat Interesse i at gaae den Vej, som man ønsker. Det er dette, som man har søgt at opnaae ved den Procents-Forskiel, man har opstillet i Lovens § 4, og Andet og Mere lader sig neppe gjøre. Jeg seer saaledes ikke, at der i Virkeligheden vil opnaaes noget Praktisk ved det Forslag, der er stillet af Minoriteten; men det er da ogsaa, — saa synes det idetmindste at fremgaae af Mødet, som er bleven talt her i Salen, — ikke saameget for dette Forslags egen Skyld, at man søger at faae det sat igjennem; men af Flere idetmindste synes det væsentligen at blive betragtet kun som et Middel til at faae den hele Lov til at falde. Hvad vil man imidlertid opnaae ved saaledes at faae Loven forskaffet? Efter hvad jeg alt har anført, slet ikke Andet, end at Stamhuusbesidderne fremdeles vilde benytte den Bevillingsvej, som hidtil utvivlsomt har været aaben, og som jeg troer at have vist, at den ærede Justitsminister er fuldkommen befoiet til at benytte i Kraft af Grundlovens § 32. Maafee kan der opstaaes Spørgsmaal om, hvorvidt det, navnlig i Henseende til de senest meddeelte Bevillinger, er blevet iagttaget, at ingen væsentlig Afvigelse er bleven gjort fra de tidligere gjældende Regler; saadanne Spørgsmaal ere idetmindste blevne reiste; jeg skal ikke indlade mig paa nærmere at besvare dem; men saameget troer jeg dog er afgjort, at, selv om

denne Bevillingsmyndighed kun benyttes i det Omfang, hvori den er bleven benyttet tidligere, inden Grundloven blev udstedt, vil det for Fæsternes Vedkommende slet ikke have nogen Interesse for dem, hvad enten man gaaer den Vej, eller man, naar Loven udkommer, faaer Afgang til at benytte denne. Endnu kan jeg dog ikke lade være at omtale det Hovedmotiv, som for Mange synes at ligge til Grund for deres Uvillie mod denne Lov, den Frygt nemlig, at man ved at lade denne Lov udkomme, vil bortskytte, som man har sagt, i en uvis Fremtid, den Lov om Fæstegodssets Overgang til Selveiendom, som man med Længsel imøde-seer. Jeg maa for mit Vedkommende aabent bekjende, at jeg hører ingeniunde til dem, som vilde ansee det for nogen Ulykke, om der kom en Afsløsningslov, som indførte en tvungen Overgang af Fæstet til Selveiendom, jeg troer tværtimod, at det vel kunde være, at en saadan Lov, bygget paa retfærdige Grundsætninger, vilde være en Velgerning for alle Parter. Men, dersom der iøvrigt er nogen Udfigt til, at en saadan Lov inden føie Tid vil udkomme, saa troer jeg, at den Frygt, som har vist sig for, at den nærværende Lov skulde lægge nogen Hindring i veien derfor, virkelig er aldeles ugrundet. Thi, lad os dog holde fast ved, at den nærværende Lov jo i sit Væsen slet ikke er Andet end — hvad Udvalget i dets første Indstillingspunkt ret har villet gjøre klart — en kun usfuldstændig Gjennemførelse af den Forskift, der er givet i Grundlovens § 98; men det er vist neppe faldet Noget af alle dem, som have haft Deel i Grundlovens Affattelse, ind, at man ved at antage § 98 skulde lægge nogen Hindring i veien for en Afsløsningslov, der gik ud paa at bevirke Fæstevæsenets Overgang til Selveiendom.